

Stor-Hans

Jeg har møtt mange slags mennesker i mitt liv. Når en setter seg til å tenke etter, er det faktisk mange av dem som kan inspirere til innsyn i hvor vi kjørte feil og til ny framtidstuft. I det siste har jeg tatt fram folk fra Amerika og Asia, men det er sant at ofte sees ikke heimeskogen, - en er for opptatt av å glane mellom stammene - med kikkert.

Stor-Hans Sætereng var en slik ... joda, han hadde mangfold nok til en hel skog. Det betyr ikke at vi noen gang får tilbake hans samfunn, men hvor ellers skal vi få idéer fra, om det ikke er fra det som allerede har foregått?

Går en i hæla på en slik som Stor-Hans fra en er liten, blir det til at en merker seg mange av de små håndgrepa og de sparsomme, men velplasserte bemerkningene. - At alt henger ihop, meningsgivende, skjønner en først lenge etterpå.

Av og til kunne vi være innpå heia med hest, og så brakk en selepinne. Som regel hadde vi det travelt, men først tok han seg tid til å finne et godt kvist-emne, og deretter ga han seg aldri før kniven hadde gitt pinnen en vakker form, - helt nødvendig for funksjonen!

Eller: Etter at slåmaskinen hadde tatt sitt, måtte vi alltid gå etter med ljå og slå kantene. - Jeg kunne bare prøve å si at det ikke lønte seg! - "De' ska' sjå åntle' ut æjt oss!" var svaret.

Det var likeens i ett og alt, under improvisert snekking, i smia, ved gjerde-vøling,

når vi satte opp ei hesj. Dagene ble lange på den måten. Han startet som regel i fire-fem-tida om morgenen. Kroppen var likesom full av aktivitet. Det var en indre trang i den retningen også. - Å slappe av, uvirksom, var noe ulidelig noe. I det han våknet, var han allerede i naturens aktivitet - som en med-aktiv. Og fordi dagen aldri var som i går, fordi utfordringen alltid var nye, var hans liv å være skapende. Og han var det slik at hans etterlatte praktiske verk tær seg som kunst for oss. Fordi naturens egne rytmer går igjen i det alt sammen.

Jeg har ikke funnet noen annen forklaring på dette enn at denne indre, ubendige trangten til skjønnhet, - at den var en frukt av en barndom i meningsfullt, mangfoldig sjølbergings-arbeid. - Et arbeid i direkte, sansevår kontakt med konkret natur. Legg merke til det: Det var et behov så sterkt hos ham at det slo til sidens påtrengende økonomiske krav - snevert og moderne tenkt. Det var en oppvekst midt i et utall av utfordringer, oppgaver som kunne løses bare ved at kropp og hode spilte sammen, i intens oppmerksomhet utad - mot den større kroppen, "Gaia" som vi har begynt å kalle henne.

Gjennom en slik skole bygges ikke bare praktisk ferdighet, men også dette indre behovet for å være medskapende på naturens premisser - i tråd med dens levende rytmemøstere.

S.K.S.

